

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ: İş Mahkemesi

Davacı, şirkete bağlı olarak çalışan sigortalılara yapılan yemek ve yol yardımlarının 506 sayılı Yasa'nın 77. maddesi kapsamında prime esas kazanç matrahına dahil edilmemesi gerektiğinin tespitiyle, yol ve yemek yardımları üzerinden Kuruma ödenmiş sigorta primlerinin yatırıldığı tarihten itibaren faiziyle tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme ilamında belirtildiği şekilde, isteğin reddine karar vermiştir.

Hükmün, davacı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tesbit edildi.

KARAR

Dava, davacı işyerinin fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla 01/01/2007-31/12/2007 tarihleri arasında davacı şirkete bağlı olarak çalışan sigortalılara yapılan yemek ve yol yardımlarının 506 sayılı Yasanın 77' nci maddesi kapsamında prime esas kazanç matrahına dahil edilmemesi gerektiğinin tespiti ile, yol ve yemek yardımları üzerinden Kurum'a ödenmiş sigorta primlerinin Kurum hesabına yatırıldığı tarihten itibaren yasal faizi ile tahsili istemine ilişkindir. Mahkemece, davanın reddine karar verilmiştir.

Davanın yasal dayanağı, uyuşmazlık tarihinde yürürlükte bulunan mülga 506 sayılı Yasanın 29.07.2003 tarih ve 4958 sayılı Yasanın 36. maddesi ile değişik 77/2. maddesinde "Şu kadar ki, ölüm, doğum ve evlenme yardımları, yolluklar, kıdem, ihbar ve kasa tazminatları, aynı yardımlar ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca miktarları yıllar itibariyle belirlenecek yemek, çocuk ve aile zamları, sigorta primlerinin hesabına esas tutulacak kazançların aylık tutarının tespitinde nazara alınmaz. Bunların dışında her ne ad altında ödeme yapılırsa yapılsın tüm ödemeler prime tabi tutulur." hükmü yer almaktadır.

506 sayılı Yasa'nın 77. madde 1. fıkrasında prim hesabında göz önünde tutulacak kazançlar belirtilmiş, 2. fıkrasında ise bunun istisnaları gösterilmiştir. Fıkarda ifade edildiği biçimde sosyal amaçlı olarak veya işverenin yasa ve sözleşme dışında sigortalısına yaptığı yardım ve ödemeler prim hesabında nazara alınmazlar ve prime tabi tutulmazlar. Bu ödeme veya yardımlar ücret ve benzeri ödemelerden tamamen farklı nedenlere dayanırlar. İşin karşılığı olmaktan ziyade insani değer yargıları sonucu verilirler. Yasa bunları sayarak belirtmiştir. Bu yardımlar ölüm, doğum ve evlenme yardımları, yolluklar, kıdem, ihbar ve kasa tazminatları, aynı yardımlar, yemek, çocuk ve aile zamlarıdır. Burada aynı yardımlar özellik gösterir. Aynı yardımdan amaç, sosyal veya kişisel bir ihtiyacın karşılanması yolunda yapılan bir yardımdır. Yardımın aynı veya para olarak yapılmasının önemi bulunmamaktadır. Örneğin; işverenin sigortalılarına dağıttığı elbise, ayakkabı, sigortalı çocukları için, kitap, kırtasiye gibi yardımlar, doğrudan aynı nitelik taşımasına karşın bu yardımlar yemek bedeli, taşıt gideri, yakacak bedeli, dikiş ücreti mesken veya sağlık yardımı, öğrenim yardımı türünden nakitte olabilir. Bu tür somut biçimde belli edilmiş bir ihtiyaca yönelik yardımlar aynı yardım olarak kabul edilir ve prim hesabında dikkate alınmazlar.

.../...

506 sayılı Yasanın 77/2. maddesinde prim hesabında göz önünde tutulmayacak kazançlar tahdidi olarak belirtilmiştir. 506 sayılı Yasanın 77/2. maddesinin son cümlesinde ise, sayılanların dışında her ne ad altında ödeme yapılırsa yapılsın tüm ödemelerin prime tabi tutulacağı belirtilmiştir.

Somut olayda, veri giriş ve kontrol işletmeni hizmet alımı açık ihalesinin, davacı işyeri ile İstinye Devlet Hastanesi arasında akdolan tek tip idari şartnamesinin, davacı işyerine ait 2007/01-2007/12 dönemlerine ait aylık prim hizmet belgelerinin dosyaya sunulduğu, tek tip idari şartnamesi ile davacı şirket tarafından çalışanlara yapılacak olan yol yardımı tutarının açıkça öngörüldüğü, davacı şirketçe de yol yardımlarının ücret bordolarına dahil edildiği, yemek yardımı olarak herhangi bir ödemede bulunulmadığı anlaşılmakla Mahkemece davacı şirket tarafından yapılan yol yardımlarının sigorta primine esas kazançta dahil edilemeyeceği göz önünde bulundurulmaksızın yazılı şekilde hüküm kurulması hatalı olmuştur.

Yapılacak iş; yol yardımlarının prim matrahına dahil olmadığını göz önünde bulundurarak davacı işyerinin, ihtilaflı döneme ilişkin bordro icmalleri, tek tip idari şartnamesi ile tespiti mümkün yol yardımlarını ayrı ayrı tespit ederek prime esas kazançtan dışlamak suretiyle çıkacak sonuca göre bir karar vermekten ibarettir.

O halde, davacı işyeri vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, temyiz harcının istek halinde temyiz edene iadesine, 02/05/2016 gününde oybirliğiyle karar verildi.